

JULIA BURGERS-DROST

*In de verte
klinkt muziek*

Julia Burgers-Drost

*In de verte
klinkt muziek*

De Rijenborch trilogie deel 2

Uitgeverij Zomer & Keuning

1

‘Als je niet voortmaakt, kom je pertinent te laat, Christie. Een vliegtuig wacht niet, weet je nog?’ De aangesprokene staat dralend in de hal van ‘De Rijenborch’, ooit haar vaders ouderlijk huis. Hoewel de benaming ‘huis’ zeker te simpel is voor de riante villa.

‘Christie, wil je soms dat ik meega?’

Christie lijkt te ontwaken, schudt zeer beslist haar hoofd. ‘Jij kunt vandaag niet gemist worden. De nieuwe cursisten zouden zich in de boot genomen voelen zonder één van ons! Ik beloof je zo snel mogelijk terug te komen.’

Melissa ziet lijntjes van verdriet om Christies mond verschijnen. ‘Je vindt het echt erg, hè? Ze gaan echter de wereld niet uit, die twee!’

Christie trekt haar jack nog wat vaster om haar lichaam.

‘Twee, zei je toch! Ik tel de kinderen mee en dan zijn het vijf mensen die ik moet missen. Heus, Emilie mag dan een nichtje van me zijn, ze is me dierbaarder dan mijn zus en ouders samen!’

Melissa loopt mee tot aan de monumentale voordeur, schrikt ervoor terug naar buiten te gaan. ‘Er komt sneeuw, pas maar goed op, jij!’

Christie kijkt bijna minachtend. Ze houdt niet van vermaningen, zeker niet als die uit de mond van een huisgenote komen. Ze is er allergisch voor en legt onmiddellijk de associatie met degenen die haar kinderjaren tot een verdrietige aangelegenheid hebben gemaakt.

Melissa wuift, hoewel ze weet dat Christie niet één keer zal omzien. Berustend sluit ze de deur en keert terug tot haar zojuist gestaakte werkzaamheden.

Christie heeft een rijstijl die iedere instructeur zou doen huiveren. Tempo, tempo. Hangen achter een voorganger en zo gauw zich een gelegenheid voordoet, passeren. Dat wordt haar niet altijd in dank afgenomen. Dikwijls krijgt ze te horen: ‘Jij moet nodig met een visje achterop je wagen prijken. Teken van de eerste christenen.’ En: ‘Past bij hen niet juist een beter aangepast rijgedrag?’

Visje of niet, Christie jakkert voor.

Stel dat ze te laat komt voor het uitzwaaien. Nog één keer Emilie in de armen houden, de kinderen knuffelen. Waarom moet Emilies man,

Otto von Mallinckroot, telkens zijn grenzen verleggen? Alsof hij in eigen land niet genoeg te doen heeft. Iedere keer is er weer een nieuw project waarvan hijzelf niet alleen de start- maar ook de beginfase wil realiseren.

Een kliniek voor plastische chirurgie, een instituut voor verslaafden, opvangcentra voor ontspoorde en daklozen. En nog is hij niet verzadigd.

Toen het verzoek kwam om in Afrika te helpen enkele ziekenhuizen op te starten, pompte hij er onmiddellijk kapitaal in en gaf grif de belofte zelf voor enkele jaren toezicht te zullen gaan houden.

Christie geeft gas en raast langs een paar vrachtwagens.

Enkele jaren!

En Emilie, die toch geen volgzaam type is, peinst er niet over om tegen zijn plannen in te gaan.

Christie slikt haar tranen weg. Geen gejack, dat levert niets op. Wat zal ze de kinderen missen! Emilies kinderen zijn ook zo'n beetje de hare. Puck, de kleinste, ligt haar het meest aan het hart. Een echte Van Berkhoven, net als haar broertje Otmar. Het oudste kind, Letta, heeft meer weg van Emilies familie.

Of het de kinderen ginds zal bevallen? Een ander klimaat, nieuwe leefgewoonten. Volgens Emilie vestigen ze zich in een soort Europese woongemeenschap, waar ook scholen zijn. Er schijnt zelfs een Hollandse lerares te werken. Men behoeft dus niet te vrezen dat de kinderen leerachterstand zullen oplopen.

Maar toch... Afrika!

Een race tegen de klok, maar Christie van Berkhoven wint.

Had ze Emilie nog maar even voor zichzelf. Helaas weet ze nu al dat de familieclan haar zal omringen. Een vliegveld werkt op Christies zenuwen. Ze haat afscheid nemen. Reizen doet ze zelf het liefst per trein of met haar geliefde sportwagen!

Vrienden en familie van de wereldreizigers hebben zich in een zaaltje verzameld. Er wordt gelachen, men krijgt koffie en gebak aangeboden alsof het een feest betreft.

Christie aarzelt even om zich in het geroezemoes te begeven. Zie je wel, allemaal familie van 'de andere kant'. Zelf is ze de enige Van Berkhoven. Afgevaardigde dus.

Emilies moeder staat stilletjes naast haar zus en opeens beseft

Christie dat zij niet de enige is die verdriet heeft om het afscheid. Ze recht haar schouders, schudt het haar zoals een paard zijn manen en stevent op tante Alet af.

‘En, bent u al een beetje aan het idee gewend dat uw jongste zo’n verre reis gaat maken?’

Tante Alet houdt zich flink. ‘Zeker... wie weet gaan mijn man en ik ze ooit eens opzoeken. Al moet ik zeggen...’

Tante Alet kan haar zin niet afmaken, een klein meisje, haar evenbeeld, komt oma’s aandacht opeisen. ‘Oma oma... kom toch es mee... Ik heb zo’n mooi cadeautje gekregen van oom Karsten!’

De vrouw naast tante Alet grinnikt hoorbaar. ‘Dat kleine ding weet oma om de pink te winden.’

Christie knikt maar eens. ‘En u, als Emilies tante, hoe vindt u het dat Emilie en Otto zo ver weg hun tenten opslaan?’

Tante Willemien haalt haar schouders op. ‘Ze zijn nog jong, nu zijn er de mogelijkheden. Maar of al hun idealen daar verwezenlijkt worden, blijft een open vraag!’ Beide vrouwen volgen het blijde kind dat druk in de weer is met een simpel balspel.

‘Karsten zal ze ook missen. Hij is gek op kinderen!’ Tante Willemien zucht en Christie denkt te weten waarom. Niet alleen het naderend afscheid is de reden; haar volwassen zoon Karsten leeft niet volgens de door de ouders uitgezette plannen.

‘En de kinderen zullen hé m missen. Als ze terugkomen zal het moeilijk zijn de banden weer aan te halen, vrees ik!’

Op dat moment ontdekt Emilie haar nicht. ‘Jij dwaasje, en ik maar tobben dat je te laat zou komen!’ Emilies ogen glanzen van opwinding. Het avontuur lokt.

‘Zul je me een beetje missen?’ Christie bedelt bijna.

Emilie trekt haar tegen zich aan. ‘Het liefst zou ik je meenemen. Maar we kunnen niet beiden weg van ‘De Rijenborch.’ En... vergeet niet dat we terugkomen! Mijn enige zorg is Letta. Ze doet nu zo vreemd wild... zie eens hoe ze zich aanstelt om de aandacht van Karsten te trekken. Ik denk dat we allemaal, Letta in het bijzonder, een periode van gewenning nodig hebben. Dan pas zullen we weten of onze ideeën een kans van slagen hebben. Maar in ieder geval gaat het project door!’

Christie begrijpt. Het project. Telkens een ander.

Emilie is dol op haar kinderen, maar haar man blijft nummer één.

Nooit zal ze Otto ginds in de steek laten, veeleer stuurt ze haar kinderen naar huis.

Een nieuwkomer legt beslag op Emilie en even staat Christie verloren tussen de menigte. Liefde lijkt voor haar persoontje niet weggelegd. Ouders, die een egoïstische inslag hebben. Bezit en goede naam staan bovenaan hun lijst. Daar worden persoonlijke gevoelens aan opgeofferd.

Christie is bijna jaloers als ze ziet hoe liefdevol Emilies broers en zussen plus aanhang met elkaar omgaan. Een bijeenkomst als deze is een soort familiereünie. Met een kop koffie trekt Christie zich in een hoekje terug. Van daaruit geeft ze in gedachten een ooggetuigenverslag van wat ze waarneemt.

Lachende mensen, die waarschijnlijk liever zouden huilen. Grootouders zullen de vorderingen van hun kleinkinderen niet van dichtbij kunnen volgen. Brieven over en weer. Telefoontjes. Belangrijke zaken worden vermeld. Maar de kleine dingen, die juist zo belangrijk kunnen zijn, daarvoor is geen medium.

‘Zo, kan ‘De Rijenborch’ wel een paar uurtjes zonder toezicht?’

Christie schrikt op uit haar gepeins. Karsten Reintjes, een van Emilies neven van haar moeders kant, komt ongevraagd naast haar zitten.

‘Zeker wel,’ zegt Christie gedecideerd. Even ontmoeten haar ogen die van Karsten. Donkerbruine poelen in een zacht gezicht. Ergens heeft ze wat gemeen met deze man. Beiden zijn ze hun eigen weg gegaan, tot teleurstelling van de ouders. Een weg, die soms dood lijkt te lopen en niet leidt tot een vaste positie in de maatschappij. Meer weet Christie niet van Karsten. Wel dat hij in de familiekring standaard vergeleken wordt met een succesvolle zus – net zoals dat bij haar het geval is.

‘Waarom kom je niet eens een kijkje nemen, Karsten? Je bent welkom. Binnenkort, dat wil zeggen eind mei, starten we weer met een zomerorkest. Jij speelt toch verdienstelijk viool?’

Karstens glimlach plooit zijn wangen verticaal in tweeën. ‘Tegenwoordig speel ik met verf, kwasten en doek.’

Christie knikt. ‘Dat heb ik gehoord van je moeder, tante Willemien is nogal trots op je werk!’

Weg glimlach. Een somberheid die Christie schrik aanjaagt, tekent zich af op het expressieve gezicht.

‘Ma en trots? Het zal niet waar zijn...! Lief van je dat te zeggen. Ma zag me liever een graad halen. Tja, ik ben het zwarte schaap van de familie! Ze zeggen dat er in ieder geslacht wel één wordt geboren!’

Christie is nieuwsgierig naar de ‘kunst’ van Karsten. ‘Onze ouders hebben een totaal ander oog voor schoonheid en levensinvulling dan onze generatie. En als je je niet losweekt uit het milieu waar je bent grootgebracht, is de kans groot dat je verkommt! Neem mij nou... ik ben van kostschool naar kostschool gestuurd. In de vakanties waren er kampen voor ‘de jeugd uit de goede kringen.’

Christies imitatie van een zogenaamde voorname dame doen Karsten lachen. ‘Jij bent een vrijgevochten vogeltje, Christie. Ik benijd je om je levenslust en moed!’ Even zwijgt de melodieuze stem van Karsten. Daarna vervolgt hij: ‘Je vergelijkt onze levensloop, dat gaat echter maar ten dele op. Je moet weten dat ik geweldige ouders heb. We hebben een fantastische jeugd gehad, mijn zus en ik. We mochten veel. Sporten, hobby’s, muziek. Veel mocht en veel kon. Juist omdat ze het zelf als vooroorlogse kinderen zoveel minder hadden dan wij. En alleen al om die redenen kan ik nooit zo vrijgevochten worden als jij. Ik wil hen namelijk niet kwetsen. En misschien heb ik inderdaad de moed niet levenslustig te zijn!’

Christie buigt haar hoofd. Levenslust en moed. Hij moest eens weten! Ooit heeft men haar uit een vijver moeten vissen; ze meende een goede reden te hebben om uit het leven te stappen.

‘Tante Christie...’ Een meisje van ongeveer acht jaar komt haar aandacht opeisen. ‘Mag ik even bij je op schoot?’

Karsten plaagt: ‘Daar ben je nu toch veel te groot voor!’

Christie slaat haar armen om het kind heen. ‘Niet op letten, Letta!’

Het kind schatert om de woordspeling. Daarna zegt ze, ernstig opeens: ‘Ik blijf liever bij jou wonen. Ik wil niet naar ginds... naar Kenia!’

Christie haast zich de voordelen van de verhuizing op te sommen. En ze besluit met: ‘Als je weer terugkomt, heb je veel te vertellen. Want er zijn niet zoveel kinderen die in Afrika zijn geweest. Als iemand verre reizen doet... dan kan hij veel verhalen,’ zegt ze.

Karsten is ongemerkt opgestaan en heeft ander gezelschap opgezocht.

‘Letta! Waar zit je?’ roept een stem. Even later wordt het vluchtnum-

mer van de aanstaande landverhuizers omgeroepen.

Christie geeft Letta een duwtje. ‘Schrijf me maar gauw een dikke brief, lieverd. En als je heimwee krijgt, stap dan op het vliegtuig en ik haal je af, neem je mee en dan kom je op ‘De Rijenborch’ wonen!’

In de rij staan ze voor een allerlaatste knuffel. Als een roes gaat het voorbij. Mensen die zich groot gehouden hebben, maar hun tranen de vrije loop laten zodra Emilie, Otto en hun kinderen zich bij de andere reizigers hebben gevoegd.

Christie houdt het voor gezien. Ze glipt weg, zonder gemist te worden. Eenmaal buiten grijpt het verdriet haar bijna lichamelijk aan als klauwen die haar omarmen.

‘Pas op, juffie, er rijden hier wel auto’s!’

Verblind door haar tranen ontwaart Christie het gezicht van Karsten Reintjes. ‘Ik... ik ben het beu en dacht...’

‘Gauw ervandoor!’ grinnikt Karsten en begeleidt haar aan haar elleboog naar een veilig plekje.

Christie knikt. ‘Altijd moet je afscheid nemen van mensen waar je van houdt. Ze gaan weg... of dood...’

Karsten haalt de sleutels van zijn wagen uit een jaszak. ‘Nog een mogelijkheid: ze zien je niet staan, omdat je geen volwaardig lid van de gevestigde orde bent!’

Christie voelt zich op slag vrolijker. ‘Jij bent iemand die me begrijpt! We hebben dan wel geen bloedband, zijn niet meer dan familie van familie, maar toch denken we hetzelfde...’

Achter hen klinken stemmen. De ouders van Karsten mopperen goedmoedig op hun zoon. ‘Waar was je nou opeens?’

Karsten lijkt in zijn schulp te kruipen, en Christie denkt: hij voelt zich naast zijn geslaagde vader een nul. Zijn ouders hebben na de Tweede Wereldoorlog strijd moeten leveren om een toekomst op te bouwen. Ze vinden, zo weet Christie, dat de jeugd van tegenwoordig het gemakkelijk heeft. Eén antwoord heeft ze daarop: mooi niet!

Na een moeizame jeugd heeft ze zelf jaren moeten vechten om zichzelf te accepteren zoals ze was en is. Een uiterlijk vrolijke, onbezorgde jonge vrouw. Bijna een dertiger. En oh ja, een functie heeft ze ook. Sinds Emilie het te druk met haar gezin heeft, leidt ze ‘De Rijenborch’, het familiebuiten en eigendom van Emilie, dat als multifunctioneel centrum naam heeft gemaakt.

De cursussen op cultureel gebied die er gegeven worden, staan goed bekend. Het is een komen en gaan van artiesten en al dan niet getalenteerde leerlingen. Ja, een functie heeft Christie van Berkhoven weten te verwerven.

Helaas mist ze het vermogen om relaties aan te gaan. Een huwelijk ziet ze zelf als één der onmogelijkheden. Ze is altijd bezig zichzelf te bewijzen! Net als Karsten Reintjes.

Karsten, zo weet ze, heeft getracht in zijn vaders voetsporen te treden. Arts, psychiater. Daar waar vader Karel slaagde, faalde de zoon. ‘Hij kan niet eens tegen bloed!’ Een kreet van zijn succesvolle zus, die dit als grap de wereld in stuurde. En: ‘Als onze Karst naar het leed van een ander luistert, gaat hij erin mee in plaats van hulp te verlenen!’

Karel Reintjes legt zijn handen op de schouders van zijn vrouw en zoon. ‘Daar gaan ze, mensen. Hoe is het mogelijk... je kunt er niet bij dat ze zich ginds bevinden, zo hoog in de lucht...’ Hij zwijgt even, om dan mompelend te vervolgen: ‘Had je de jongens in de oorlog moeten zien in hun vliegende kruiwagens!’

Willemien Reintjes vult aan: ‘Goeie reis... behouden aankomst en Gods zegen!’

Christie keert hun de rug toe. Ze hoeven haar tranen niet te zien. ‘Jullie ook goeie reis,’ zegt ze quasi-onverschillig en haast zich naar haar auto. Even later spuit ze zonder hen nog te zien langs de familie Reintjes heen.

Maar goed dat ze de opmerking van de deskundige psychiater niet hoort: ‘Die zit niet best in haar vel!’

Christie schrikt ervoor terug naar huis te gaan. Daar is in de eerste plaats Melissa, haar assistente. Uitgebreid zal die alles tot in details willen weten. Het personeel, de dames Vos, in de wandeling simpelweg ‘de Vosjes’ genoemd, idem dito.

De vaste gasten zullen ook willen weten hoe het afscheid was en Christie heeft daar even geen zin in.

Zodra het dorp in zicht komt, koerst ze naar het pleintje waar hun aller stamcafé is gevestigd. Marie, de lang niet meer zo jonge uitbaatster, begroet haar hartelijk als was ze een verloren gewaande dochter.

‘Ach... ach... nu zit ze met haar hebben en houwen hoog in de lucht, ons freuletje. Het is me toch wat. Kom jij maar lekker bij Marie, dan zal ik jou eens verwennen. Een glaasje... je weet wel... Ver hoeft je

toch niet meer te rijden!’

Marie schommelt naar de bar, neemt een fles van een plank en schenkt een royale borrel in. Christie grinnikt. Dat mens weet wat iemand van node heeft!

Met de fles in haar hand blijft Marie naast Christie staan, klaar om bij te schenken. Christie legt een hand over haar glas. ‘Niet meer, lieve Marie. Dan is het geen hartversterkinkje meer!’

Marie schuift naast Christie op een stoel. En Christie vertelt nu wel, zonder dat er gevraagd wordt.

Later, op weg naar huis, bedenkt ze dat het een vreemde zaak is dat ze wel bij Marie haar hart kan uitstorten, terwijl anderen het tegendeel bereiken.

De cursisten zijn gearriveerd. Een gemêleerd gezelschap; verschillend in leeftijd, uiterlijk en van afkomst.

De Vosjes hebben de tafel in de grote eetkamer gedekt en zijn zo druk bezig dat er voorlopig geen tijd is voor babbeltjes. De enige die door Christies pantser weet heen te breken is de hond des huizes. Ze waardeert zijn uitbundige begroeting.

Toen enkele jaren terug de honden Makker en Maatje kort na elkaar stierven, lieten ze een leegte achter die voor de ‘vrouwjtjes’ onverdraaglijk was. Aarzelend bekenden ze elkaar hun verlangen naar een nieuwe viervoeter.

Emilie vond het dier als pup al iets menselijks hebben en koos de naam Manfred uit. Helaas bleek later dat Manfreds gedrag infantiel was en bleef. Bang voor zijn eigen geblaf.

‘Gelukkig dat het vrouwtje jou nog heeft!’ Met de hond in haar kielzog begeeft Christie zich naar de eetzaal. Ze begroet de gasten beroepsmatig en tijdens de maaltijd, telkens voor er een nieuwe gang wordt geserveerd, licht Christie een stukje van de sluier op wat betreft de gang van zaken.

De groep bestaat uit mensen die een min of meer artistieke aanleg hebben en zich puur als hobby willen laten onderwijzen. Tekenen, schilderen met verschillende materialen, theorielessen. Dat zijn de onderdelen.

De leraren zijn meestal wisselend. Soms zijn het studenten die graag een centje willen bijverdienen. Dan weer is, tijdens vakanties, een stel

mensen dat doorgaans op de academie werkzaam is, bereid een paar weken te komen.

Vaak denkt Christie met weemoed aan de beginperiode van hun centrum. Emilie, de erfgename, als enthousiaste directrice. Er was een huisgenote, die de boekhouding deed. En zij, Christie, werd al snel Emilies rechterhand.

Nu de zaken geroutineerd lopen, lijkt de spanning eraf. De tijd van verrassingen – prettige en minder plezierige – is voorbij.

Steeds vaker komt de toekomst als een bedreiging op Christie af. En op zulke momenten is het maar goed dat er een speelse Melissa is. Een meisje dat is blijven hangen op ‘De Rijenborch’ nadat ze zich uit een bende opportunisten had weten los te maken. Een vast doel had Melissa niet in haar leven. Net als Christie, was ze een teleurstelling voor haar welgestelde ouders.

‘Ik hoop van ganser harte, lieve gasten, dat u allen hier een fijne week zult hebben. Een leerzame week, die meer dan gevuld zal zijn. Voor vragen kunt u altijd bij mij terecht. Ook suggesties zijn meer dan welkom! ’s Ochtends komen we bijeen voor een korte dagopening en ’s avonds zingen we enkele liederen. Vaak is er een pianist of pianiste in het gezelschap, wat de vreugde vergroot.

Bij goed weer maken we aan het begin van de middag een wandeling door het park waar u uitgebreid wordt voorgelicht over wat er zoal te zien valt. U hebt in de folder kunnen lezen dat we hier regelmatig buiten tentoonstellingen hebben; werk van gerenommeerde kunstenaars.’

Christie kent haar lesje uit het hoofd en hoeft allang niet meer, zoals vroeger, een papiertje te raadplegen. Ze is een routinier geworden. Ten slotte volgt het geijkte grapje: ‘Wie weet wordt hier de grondslag gelegd voor uw talent; kunnen we later de gasten met trots meedelen: de kunstenaar van dat werk heeft hier de eerste lijnen op papier gezet!’

Later, in de keuken, doet ze de Vosjes verslag over het afscheid.

‘Die arme kinderen, helemaal naar zo’n ver land!’ snikt Joke. Janke en Miepe doen vrolijk mee.

Christie laat het jammerende ploegje graag alleen en glipt naar de zijvleugel waar een zeer dierbare gast zijn laatste jaren slijt. De beeldhouwer Govert van Miltenburg is uitgewerkt. Zijn handen zijn moe, de ideeën ‘op’, volgens eigen zeggen. Bij hem vindt Christie vaak de rust

die ze nodig heeft. Een luisterend oor. Wijsheid, die men slechts bij sommige ouderen aantreft.

‘Het was een zware dag, niet, meisje?’

Meisje... Christie knikt. ‘Ik mis ze nu al, Govert. Waar moet dat toch heen? Soms denk ik: als er niet snel wat gebeurt, roest ik hier vast. Is dit alles...? ‘De Rijenborch...’

De rest – eigenlijk alles – blijft ongezegd. Maar Govert begrijpt. Een gerimpelde hand wordt zachtjes over de hare gelegd. ‘De Kunstenaar Die jou geformeerd heeft, meisje, wist wat Hij deed. Vraag het Hem. Zeg het Hem. Ook voor jou heeft Hij een plan.’

Later, op haar eigen kamer, herhaalt Christie zijn woorden. Haar hart roept het uit: God! Ik heb ooit willens en wetens Uw plannen gedwarsboomd... U hebt me vergeven. Maar laat me dan niet achter als een dolende in de woestijn!

Christie van Berkhoven, een zoekende in de woestijn oftewel het leven van alle dag. En ze heeft maar één grote wens: kwam er maar een oase in zicht!

2

De dagen lijken te kruipen, vindt Christie, en ze weet ook waarom ze dat denkt. Aldoor zijn haar gedachten bij Emilie, Otto en hun kroost. Pas als ze zeker weet dat het gezin veilig op de plaats van bestemming is, keert de rust terug in haar hart. Maar niet voor lang.

Op een ochtend aan het eind van de week, schrikt ze wakker. Niet de wekker is het die haar uit de slaap rukt, maar een droom die haar naar haar ouderlijk huis heeft gevoerd.

Christie slaat het dek van zich af. ‘Sukkel!’ scheldt ze zichzelf schorrig uit. Ma’s verjaardag. Stel dat ze die dag vergeten was, dan zou er wat gezwaaid hebben!

Na een snelle douche haast ze zich naar de klerenkast. Veel gelegenhedskleding bezit Christie niet. Een kwiek rokje, coltruitje en een marineblauwe blazer.

Even draalt ze voor de lange spiegel die in het houtwerk van de antieke kast is bevestigd. Ontevreden hoeft Christie van Berkhoven niet te zijn. Ze mag zichzelf dan wel als ‘doorsnee’ weten, het is haar goed.

Het donkerblonde haar is helaas niet erg netjes door de dorpskapper geknipt, ze ziet het nu pas. Wat wil je ook, als je kijkt met de ogen van je perfecte moeder en zus.

Christie rolt een sjaaltje op en vouwt dit om haar hoofd. ‘Keurig!’ vindt ze zelf.

Als Melissa haar zo ziet, komt er prompt een reactie. ‘Wat krijgen we nu? Ga je uit? En waarom weet ik daar niet van?’

Christie eet haastig in de keuken een slordig afgesneden stuk brood, schenkt zichzelf een kop koffie in en daarna pas reageert ze. ‘Melissa, stel je voor: ik was bijna mijn moeders verjaardag vergeten. Kan ik niet maken! Wees lief en neem vandaag mijn taak erbij. Excuseer me bij de gasten... En, oh ja, heb jij een hele panty voor me?’

Melissa schudt haar hoofd. ‘Jij bent soms wel erg gemakkelijk. Kijk maar in de lade van mijn commode, daar liggen nog wat panty’s!’

Christie snelt naar boven via de monumentale trap. Haar gedachten gaan nog vlugger, reizen heen en weer naar Kenia. Zou Emilie heimwee hebben?

De panty’s zijn snel gevonden, Melissa is een ordelijk type. Haar eigen exemplaar mikt ze in de prullenbak, het andere trekt ze voorzichtig aan.

Er rest haar nog één probleem: het spreekt vanzelf dat haar moeder een cadeautje verwacht. Het liefst iets exclusiefs.

Melissa komt Christie achterna. ‘Gevonden? Ik zie het al. Wat treuzel je nou nog? Als je voor de koffie in Wassenaar wilt zijn, zul je echt weg moeten.’

Christie zuigt haar wangen naar binnen. ‘Ik heb geen cadeautje voor ma. Mijn zus zal wel iets uit Parijs voor haar hebben meegebracht. Je kent Hanneke...’

Melissa trekt een denkrimpel in haar voorhoofd. ‘Parijs. Tja, daar kun je even niet aan tippen. Maar ik heb wel een sjaal liggen die mijn mamatje voor me meebracht uit Londen. Doet niet voor wat dan ook uit Parijs onder!’

Ze mogen dan heel verschillend van aard en uiterlijk zijn, één ding hebben beide vrouwen gemeen, namelijk hun achtergrond. Een milieu waar aanzien en macht hoog genoteerd staan. Melissa’s vader heeft een hoge regeringsfunctie en sinds hun dochter zich, jaren geleden, bij een vrijgevochten bende aansloot, is de relatie verre van prettig. Dat ze nu

een plekje op ‘De Rijenborch’ heeft bemachtigd, maakt iets goed. Schamen behoeven ze zich nu niet meer voor hun kind.

‘Wat een mooie sjaal. Jammer om die aan ma te geven. Wil je hem echt niet houden? Ik kan hem voor ik terugga natuurlijk stiekem gappen,’ stelt Christie voor.

Melissa schudt haar hoofd. ‘Ik hou niet van cadeaus van mensen die mij niet nemen zoals ik ben. Zoek nu maar een papiertje om hem in te pakken en ga! Het kan glad zijn, volgend het K.N.M.I. Dus rij niet te snel!’ Naast elkaar haasten ze zich de trap af.

Beneden zucht Christie: ‘Nu eerst een cadeaupapiertje!’ Ze drapeert de sjaal om de leeuwenkop die de trapleuning siert. Melissa, die zich dagelijks bezighoudt met het onderhoud van een inpandig mini-museum, tovert daar uit een lade een rol kastpapier.

‘Mooi genoeg. Als jij me nu even vertelt wat vandaag je plannen waren, dan pak ik dit voor je in!’

Christie somt haar plichten al lippenstiftend op. ‘En vergeet niet de gasten mee te delen dat we bij goed weer morgen een excursie maken buiten het park. Melis, bedankt!’

Christies wagen start vlot en zodra ze buiten de poort is, kiest ze voor een hoog tempo. Ondanks de gladheid.

Rijden en verstand op nul. Straks de confrontatie met Hanneke. Hoe lang is die nu alweer getrouwd? Christie denkt vaak terug aan Hannekes grote dag. Wat was ze zelf bang om de bruid te zien! De bruid die met Christies ‘vriendje’ trouwde.

De gelukkigste periode uit haar leven was toen ze Thijn ontmoette. Het klikte tussen hen en meer dan dat!

Thijn Zeegers, de eerste man die ze met hart en ziel liefhad. Zo zeker was ze van hem! Trots stelde ze hem aan haar familie voor. Haar ouders waren ingenomen met de jongeman uit ‘eigen’ kring. Even, heel even leek het een hemel op aarde. Tot haar zus Hanneke thuiskwam.

Hanneke, zo heel anders dan Christie. Met beschaafde manieren; de ideale partner voor een man die carrière wil maken. Terwijl Christie het de normaalste zaak van de wereld vond om af en toe uit de band te springen, bezocht Hanneke modeshows.

Ze had het kunnen weten: Thijn ging overstag. Verklaarde Hanneke zijn liefde en Christie kreeg op een onprettige wijze de bons.

Met de gedachten zo in het verleden scheelt het maar een haar of Christie verliest de controle over het stuur. Verschrikt komt ze vlak bij een boom tot stilstand. ‘Kop erbij houden, Van Berkhoven!’ roept ze zichzelf toe.

Toch blijven de herinneringen plagen, zoals altijd wanneer ze één van haar verplichte bezoeken gaat afleggen.

Een zelfmoordpoging volgde.

Het ging zo gemakkelijk; het water van de vijver was niet echt koud en wegzakkend tussen de witte lelies trachtte ze afscheid van het leven te nemen. Pillen, in combinatie met een van haar vaders oude wijnen zorgden voor de juiste instelling.

Het mocht een wonder heten dat ze het heeft gered.

‘Waarom, Christie?’ Een vraag, die ze niet kon en wilde beantwoorden. Schaamte? Angst voor veroordeling? Haar naïeve, kinderlijke liefde voor Thijn was de oorzaak. Eindelijk iemand die haar nam zoals ze was, van haar hield! Ze durfde niet tegen Thijns vrijmoedige wijze van knuffelen in te gaan, bang hem te verliezen.

Achteraf is het haar alsof ze verdoofd is geweest!

Het zogenaamde ‘knuffelen’ had een gevolg. Christie ontdekte dat ze haar maandelijks, zoals ze het zelf noemde lastige, dagen niet meer had. Het duurde even voor ze begreep zwanger te zijn. Zwanger van een man die haar voor haar zus had laten zitten. ‘Tussen ons was het maar een spelletje, niet, Chrisje?’

Christie ging zichzelf en haar lichaam haten. Een kind, wat moest ze met een kind? Ze wilde toch geen baby? Oh, ging het maar mis. Zó mis, dat er nooit een kind zou komen.

Een paar weken lukte het haar zichzelf te bedotten. Net te doen alsof er niets aan de hand was. Tot het moment dat ze aangereden werd; een lichte hersenschudding was het gevolg, en bloedverlies.

Christie wilde per se niet naar huis om te rusten en benaderde in haar wanhoop een arts in een privé-kliniek.

Bloedverlies; maar het kon immers nog goedgaan. Schuldgevoel over haar negatieve gedachten en wensen eisten haar volledig op.

‘Helaas, uw kindje is niet te redden. Maar u bent nog zo jong...’

Nog meer schuldgevoel! Als ze beter opgelet had, zou ze niet aangereden zijn. Als... als... als. Logisch denken? Geen sprake van, dat lukte niet meer.

Geen land was er met haar te bezeilen. Tot haar vader zich zijn ouderlijk huis herinnerde, waar Emilie inmiddels haar grootmoeders plaats had ingenomen.

Christie kijkt strak voor zich naar het asfalt. Voor haar rijdt een strooiwagen en dat zegt genoeg. Ze neemt gas terug, het leven is haar nu te lief om er roekeloos mee om te springen.

Thijn Zeegers!

Een minachtend lachje krult om haar mond. Wat was ze bang voor Hannekes huwelijksdag. En wat barstte ze innerlijk van geluk toen ze na lange tijd oog in oog stond met de bruidegom. Hoe heeft ze ooit verliefd kunnen zijn op zo'n wandelende spons! En dat is hij in haar ogen nóg. Uiterlijk is Thijn een man van de wereld, één die het heeft gemaakt. Maar een scherp waarnemer kijkt al snel door de façade heen. Ja, ze had en heeft medelijden met Hanneke, wiens huwelijk kinderloos is gebleven.

Later dan gepland arriveert Christie op de plaats van bestemming. Onderweg heeft ze een stop gemaakt om een grote bos rozen te kopen. Zo lijkt het heel wat, een exclusieve sjaal en een schandalig duur boeket.

Christie kreunt als ze uit de wagen stapt. Ze heeft veel te gespannen gereden. Rondom de villa is vanzelfsprekend gestrooid. Tot haar verrassing gaat de deur al open voor ze heeft gebeld.

'Ik zag je aankomen, wat fijn dat je je moeders verjaardag niet bent vergeten!' Een stijve omhelzing van haar vader.

Christie schrikt. Pa wordt oud, ontdekt ze.

De huishoudster duikt op uit het niets, neemt de bloemen in ontvangst en legt ze op de haltafel. 'Uw mantel...' Christie mikt het kledingstuk op hetzelfde moment al op de kapstok. Tja, haar manieren zijn helaas niet meer die van een echte Van Berkhoven.

Haar vader lijkt het te ontgaan, hij neemt zijn dochter bij de elleboog en voert haar naar de serre, die uitkijkt op een fraai onderhouden park. 'Hanneke is er ook. De dames genieten van verse koffie!'

De felicitaties en daarbijbehorende omhelzingen zijn stijfjes. Ook al wil Christie anders zijn, namelijk zichzelf, thuis lukt dat niet.

Hanneke ziet er bar slecht uit, vindt ze. Niet als een vrouw die zojuist uitgebreid in Parijs heeft gewinkeld.

'Wat een schitterende sjaal, lieve meid. En dan die rozen, de kleur

past precies bij het kleedje, zie je dat?’

Christie vertelt over de slechte gesteldheid van het wegdek. ‘Er werd met man en macht gestrooid en...’ overdrijft ze, ‘het mag een wonder zijn dat ik hier heelhuids zit!’

Haar moeder trekt een pruimenmondje terwijl Hanneke zegt: ‘Was dan, net als ik, een dagje eerder gekomen. Zo druk zul je toch wel niet zijn met die oude troep?’

Christie drinkt dankbaar van de hete koffie. ‘Ik heb drukke dagen achter de rug, Emilie en Otto zijn vertrokken. Ik heb me maar tot jullie afgevaardigde benoemd, want niemand van de Van Berkhovens was bij het uitzwaaien! Ik geneerde me echt. Van de kant van Emilies moeder waren ze er allemaal.’

Hanneke trekt haar neus op. ‘Die klitten zo. Ik vind het eh... zulke gewóne mensen... Omhooggevallen, door goede huwelijken en knappe studiehoofden!’

Christie is dankbaar dat zich nog meer bezoek aandient. Ze probeert zichzelf verdienstelijk te maken door te helpen met het presenteren van koffie en gebak. Helaas loopt ze daarbij het personeel voor de voeten, zodat ze de poging halverwege staakt.

De dag lijkt driemaal zo lang als normaal te duren. Na de uitgebreide lunch stelt Hanneke voor een wandeling te gaan maken. ‘Mams rust toch een uurtje en dan kunnen wij eens bijpraten, Christie. Ik zie je zo weinig!’

Hanneke, gekleed in een prachtige mantel die veel van een cape wegheeft, haakt bij Christie in. Arm in arm lopen ze door het nabijgelegen bos. Christie zegt niet wat ze denkt: dat is lang geleden, zusjelief!

De stilte tussen hen is onprettig, alsof er wat broeit.

Wanneer Christie een vraag stelt die onbeantwoord blijft, kijkt ze opzij. Ontsteld reageert ze: ‘Hanneke, waarom huil je? Is er wat? Met eh... Thijn?’

Hanneke buigt het hoofd. ‘Ja en nee... ik ben zo ongelukkig...’

Een koude oostenwind bijt in de huid van hun gezichten, maakt dat rondom Hannekes betraande ogen rode vlekken ontstaan.

‘Vertel het me maar!’ Christie weet zich geen raad met deze Hanneke. Met de snibbige en hautaine zus kan ze omgaan. Dit huilende wezen maakt haar onzeker.

‘We hebben geen kinderen!’

Christie knikt. Alsof het een nieuwtje is: geen kinderen! Ze zwijgt en heeft er een goede reden voor. Een reden die Hanneke onbekend is. Lang hoeft ze niet op de hartenkreten van haar zus te wachten.

‘Thijn wil kinderen. Hij wil een erfgenaam! En zijn ouders... enfin, je kent hen!’

Christie knikt stom. Au au, het doet zo zeer, Hanneke! Maar ze kan de woordenstroom van haar zus niet meer stoppen. ‘Ik dacht altijd dat het aan hem lag. Je begrijpt me?’

Christie denkt: het ligt niet aan hem, Hanneke, maar ze zegt schamper: ‘Ik mag dan wel niet gehuwd zijn, Hanneke, maar dat betekent nog niet dat ik onbekend ben met de voortplanting en de eventuele problemen daaromheen!’

Hannekes gehandschoende vingers knijpen in Christies arm. ‘Het ligt aan mij, hoe vind je dat?’ Haar stem slaat over. ‘Hanneke van Berkhoven, die alles kon wat ze wilde, alles kreeg wat ze begeerde, is onvruchtbaar!’

Christie zwijgt, weet even niet hoe te reageren. ‘En dat vind je natuurlijk erg... ja, daar kan ik inkomen. Alhoewel er een heleboel mensen in dezelfde omstandigheden verkeren en toch tevreden zijn. Zij vullen hun leven anders in, niet minder waardevol. En denk jij eens aan de ongehuwden die misschien ook wel hunkeren naar een kind!’

Hanneke schokschoudert. ‘Wat heb ik met die fictieve anderen van jou te maken? Ik heb genoeg aan mijn eigen zorgen. Ik wil namelijk mijn man niet kwijt!’

Nu weigeren Christies benen hun dienst. Vol kijkt ze haar zus aan. ‘Dat meen je niet! Zou Thijn jou opgeven voor een vrouw die wel vruchtbaar is? Nou, ik zou...’

Hanneke huilt geluidloos. ‘Ik ben jou nu eenmaal niet. Ik ben kwetsbaarder!’

Christie trekt voorzichtig haar arm terug, en doet een paar passen opzij. Kwetsbaarder. Het mocht wat. Weer is daar de oude pijn: het zich onbegrepen voelen. Vader en moeder die alle begrip voor Hanneke hadden. En zij, Christie, werd aan haar lot overgelaten. Vrij gelaten, heette het aanvankelijk. Ze werd gevoed, kreeg kleding en speelgoed in overvloed. Maar de echte aandacht was voor de veeleisende Hanneke.

Stuurloos dartelde het kind Christie door haar jeugd. Tot de ouders inzagen dat het meisje absoluut geen structuur kende. Ze hadden er een

oplossing voor: kostschool. Daar werd met harde hand bijgebracht wat de ouders voor wenselijk hielden. De kwetsbaarheid van Christie is nooit erkend, tot op de dag van vandaag toe.

‘Tja, er zijn natuurlijk andere mogelijkheden. Je kunt toch een kind adopteren? Dat is een kwestie van geduld, maar jullie, met je enorme status, krijgen vast wel voorrang!’ Christie geeft een trap tegen een dorre tak, wat het einde betekent voor Melissa’s panty.

Hanneke droogt haar tranen met een kanten zakdoekje. ‘Hier kunnen we niet verder, het terrein wordt te woest en daar zijn mijn schoenen niet op gemaakt...’ mompelt Hanneke.

Christie keert zich gehoorzaam om. Ze wil niets liever dan een eind aan dit gesprek maken. Haast, ze krijgt haast. Ze wil namelijk Thijn Zeegers liever niet ontmoeten.

‘Hoe laat komt je man?’ Ze kan de naam Thijn bijna niet over de lippen krijgen.

Hanneke zucht. ‘Hopelijk voor het diner. Toe, loop niet zo snel. Ik ben nog niet uitgepraat.’

Christie vertraagt haar pas, doet of ze de uitgestoken Parijse glacé’s niet ziet en propt haar handen diep in de zakken van haar coat.

‘Heb je wel eens van draagmoederschap gehoord?’ Terwijl ze dit zegt kijkt Hanneke opzij om Christies reactie te peilen.

Christie fronst haar wenkbrauwen. ‘Wel over gelezen; in een medisch blad dat een van onze gasten ooit heeft laten slingeren. En?’

Hanneke kijkt veelbetekenend. ‘Het gaat kunstmatig. Anders zou ik er niet over dénken, Christie!’

Christie kijkt een paar opvliegende kraaien na en bewondert hun vleugelslag. ‘Allicht niet. Jouw Thijn met de een of andere meid in de armen... Nee, k.i. is veel klinischer. Doen ze bij koeien al zolang. Ik woon niet voor niets op het platteland. Zo zo, dus jullie denken over...’

Hanneke rukt aan Christies beide armen. ‘Sta nu eens stil, jij! We zijn zo thuis en dan is ieder gesprek onmogelijk! Jij kunt mij helpen, Christie. Jij ben mijn zus, je hebt hetzelfde bloed in de aderen als ik. Jij zou voor mij een baby kunnen krijgen, een kind voor Thijn en mij... jij zou het alleen maar negen maanden hoeven dragen. Zeker weten dat Thijn het wel wil als ik jou erbij betrek!’ Vol verwachting kijkt het mooie en goedverzorgde gezichtje Christie aan.

Christies mond zakt open; het is alsof ze een klap op haar hoofd heeft

gekregen. Nooit zal ze aan zoiets meewerken!

‘Alleen jij komt voor draagmoederschap in aanmerking. Niemand hoeft het te weten... En natuurlijk mag je later zo vaak je wilt het kind komen bezoeken, onder bepaalde voorwaarden. En zonder beloning hoeft het ook niet te gebeuren... Je kijkt zo... zeg eens wat.’

Christie zoekt steun bij de stam van een kromme den, en leunt doodmoe achterover.

Christie, lieveling... wij gaan het samen maken, had Thijn gezegd. Wij worden het gelukkigste paar van de eeuw... Onze jeugd en intelligentie, het kapitaal van de wederzijdse ouders... Ons is de toekomst. Ja, wij gaan het maken.

Van heel ver komt Hannekes klagende stem. Christie voelt zich wegzakken in het ellendigste moment uit haar jonge leven. De weg van wat Thijn de volmaakte liefde noemde, voltrok zich in zijn armen, waar zij, de ontombare Christie, als was werd. Alles verdroeg ze, alles aanvaardde ze. Thijn Zeegers, die haar liet vallen als een baksteen na de ontmoeting met de gracieuze Hanneke.

Niemand, niemand uit haar eigen omgeving weet ervan; niemand kent de ware reden voor haar zelfmoordpoging, destijds. Verraden en verkocht voelde ze zich. Weggeworpen als een gebruikt stuk speelgoed. De ontdekking dat Thijn niet de man was die ze liefhad, was voor haar een openbaring.

Christies hart kreunt: houdt de ellende van de herinnering dan nooit op? Als God vergeeft, je opnieuw durft te leven, dan is er altijd weer iets dat de deur naar de rust openstoot en de vrede rooft.

Thijn? Die veracht ze, ook al spreekt de Bijbel van: Heb uw vijanden lief. Wat tussen hen heeft plaatsgevonden, is verjaard. Ze heeft de voldoening gesmaakt haar leed alleen gedragen te hebben. Niemand kan haar met de vinger nawijzen, of iets verwijten. Een Van Berkhoven laat zich niet zondermeer besmeuren.

Een hand schudt haar ruw heen en weer. ‘Stel je niet zo aan, het is een eerbaar voorstel! Christie! Ik móet een kind van Thijn!’

Christie voelt een golf van misselijkheid opkomen. Ze keert zich van Hanneke af. ‘Denk er nog maar eens goed over na, Hanneke. Later zul je spijt hebben. Zeker weten. Als je bij die ideeën wilt blijven, dan zoek je maar een wildvreemde. Eén die jouw man niet kent. En nu... ik moet nodig naar huis! Kom!’

Alsof ze vleugels heeft, zo snel rept Christie zich door het bos. Hanneke kan haar maar met moeite volgen. Bij de achterdeur van de villa hebben de zussen even oogcontact. ‘Hoe durf je, Hanneke van Berkhoven, hoe dúrf je juist mij dit te vragen? Ik wens je succes met je onderneming. Dag Hanneke!’

Terwijl Hanneke zich naar een badkamer haast om haar make-up te herstellen, neemt Christie afscheid van haar ouders. ‘Het spijt me, ma. Echt, ik durf niet langer te blijven. Het begint te sneeuwen en dan ben zelfs ik bang achter het stuur!’

Haar vader zegt: ‘Gelijk heb je. Ik ben dankbaar dat het leven je zo lief is geworden. Hou het zo, kind!’ Ze krijgt een vlinderzoentje van haar moeder. ‘Het zou fijn zijn als je weer eens een poosje thuis zou komen wonen. Kunnen we je beschaving weer wat polijsten. Wie weet vind ook jij dan de juiste man, net als onze Hanneke!’

Ze rijdt terug door de vallende avond; te hard over een gladder wordend wegdek.

Even wordt het Christie te veel. Veel te veel. Ze remt af, rijdt een parkeerhaven in, die geheel verlaten is. Een picknickplaats; prullenbakken met het vuil ernaast. Er vliegen kraaien op.

Christie klemt haar handen om het stuur. Het is of Hanneke haar heeft voorgesteld een misdaad te plegen. Ze zit enige tijd achter het stuur voor zich uit te staren. De avond valt snel, en in donker rijden tijdens sneeuwval is geen pretje.

Christie herstelt zich. Start de motor en rijdt langzaam weg. Vanaf nu bestaat ze niet meer! In haar plaats is een vrouw gekomen die alleen voor anderen leeft!

3

Later dan ze hoopte rijdt Christie door de poort van ‘De Rijenborch’. Rechts en links van de ingang staan forse lantaarns die nu het sneeuwt voor een schilderachtig effect zorgen.

Christie is de bejaarde parkbeheerder, Baardmans, dankbaar voor zijn attente zorg; ze kan zo doorrijden zonder eerst het monumentale hek te hoeven openen. Bandensporen verraden dat er auto’s in- en uit zijn gegaan.